

Vedlegg 1 – Sammenfatning av høringsuttalelser

Tysvær kommune

Tysvær kommune forventer at det nå settes i verk tiltak som faktisk reduserer støyproblematikken, og mener at NVE bør vurdere permanente endringer i gitte løyver. Kommunen uttrykker bekymring for at den omsøkte testingen vil medføre at naboer vil utsettes for mer støy. Dette til tross for at en vet at deler av befolkningen rundt vindkraftverket allerede er plaget av støy, jf. gjennomført folkehelsekartlegging Tysvær kommune. Kommunen er også bekymret for at den omsøkte testingen bare vil føre til en bekreftelse av at vindkraftverket drifter innenfor konsesjonsgitte krav og godkjent tiltaksplan for støy. Kommunen mener at det bør stilles krav om avbøtende tiltak i testperioden dersom vindkraftverket skal få tillatelse til å overskride de fastsatte grenseverdiene for støy. Det vises til tidligere pålegg fra NVE om kvelds- og nattestenging av turbiner med avvikende støy i Tysvær vindkraftverk. Kommunen skriver videre at det er vindkraftverket som må tåle ulemper med den omsøkte testingen, ikke naboene.

Tysvær kommune mener at metoden for testing er for dårlig beskrevet, og at det må stilles klare krav til gjennomføringen for å sikre at utførte undersøkelser er etterprøvbare. Kommunen etterlyser informasjon om forskjeller i støy mellom modus 1 og 2, og spør hvorfor man ikke kan teste modus 2 opp mot andre og mindre støyende moduser. Kommunen stiller også spørsmål ved Tysvær Vindpark AS sin hypotese om at det er modus 2 som er årsak til støyproblemene. Kommunen viser til Brekke og Strand sin rapport av 28. Juni 2024 for utvidede støymålinger, hvor det kommer frem at lyden fra vindkraftverket har komponenter med toner som periodevis er hørbare ved alle tre målepunktene, til tross for stor geografisk spredning. I rapporten står det også at lydfrekvensen til tonene er relatert til turbinenes turtall, lydstyrken på tonene er relatert til effekt, og at lydstyrken er sterkest ved full produksjon. Kommunen skriv at til sammenligning reduseres rotorhastigheten i driftsmodus 2. Videre erfarer kommunen at mange av klagen kommer fra Hervik, hvor bare en av de fire nærmeste turbinene driftes i modus 2. Tysvær kommune mener at dette svekker hypotesen om at modus 2 er problemet, ettersom det totalt bare er tre av turbinene som opererer i modus 2. Kommunen påpeker at støyen kan skyldes en mekanisk feil på turbinene, og understreker viktigheten av at en støyundersøkelse må kunne fange opp den reelle årsaken til støyproblemene.

Motvind Tysvær v/ Vierdal advokatfirma

Motvind Tysvær v/ Vierdal advokatfirma anmoder om at søknaden om midlertidig endring i tiltaksplan for støy avslås, og at NVE vurderer krav om stans av vindturbinene kvelds- og nattetid. De mener at Tysvær Vindpark AS sin søknad kun fokuserer på programvarefeil, spesielt i støymodus 2, og ikke på mekaniske feil. De viser til en SINTEF-rapport som sier at rentoner fra moderne vindturbiner sjelden oppstår, men det at når det forekommer gjerne skyldes mekaniske feil som kan rettes. Dette konkluderes også med i en støyrapport utarbeidet for Tysvær vindkraftverk i 2019, hvor det står at rentoner fra vindturbiner normalt stammer fra gir, generator, vifter i turbinene og/eller mekanisk bremsing. Slitne turbinblad og feil «pitch» (stilling av turbinblad mot vinden) kan også føre til rentonestøy. Videre vises det til at teorien om at det er modus 2 som er problemet ikke samsvarer med resultatene fra de utførte utvidede støymålingene ved Tysvær vindkraftverk, jf. Brekke og Strand rapport 2024. Motvind Tysvær finner det derfor besynderlig at Tysvær Vindpark AS kun planlegger å undersøke programvaren og ikke mekaniske feil. De stiller seg kritiske til hvorfor det er nødvendig å endre fra modus 2 på T1, T2 og T7 for å teste modus 1, når det allerede er åtte andre turbiner som driftes i modus 1. De viser også til EDs vedtak i

klagesak datert 18. september 2024, hvor det skrives at «*Departementet kan i utgangspunktet ikke se at hensynet til å unngå tap av produksjon burde veie tyngre enn hensynet til å unngå en økning av støyeksponeringen sammenliknet med det som var godkjent i tiltaksplanen. Feil ved turbinene er i utgangspunktet et forhold som TVAS har risikoen for, og det fremstår lite rimelig om det er naboene som skal tåle ulempene av feil i konstruksjonen i de aktuelle turbinene, selv om det er snakk om en støyendring over noen få uker*». Videre skriver Motvind Tysvær at de ikke er enige i tidligere konklusjoner om at det ikke forekommer amplitudemodulasjon, jf. Brekke og Strand sin rapport av 2024 fra utført utvidede støy målinger ved Tysvær Vindkraftverk.

Nabo/Einar Heskja

Einar Heskja mener at anlegget må stanses umiddelbart. Han skriver videre at det omsøkte tiltaket ikke vil hjelpe med å kontrollere støyplagene og bør avslås. Han mener at alle turbinene har støyproblemer og at tiltaket mister all troverdighet ved å isolere støyplagene til tre turbiner. Han bor 1 km fra T10 og T11, som han mener er årsaken til hans støyplager, og viser til at unormal støy fra T10 ble påstått rettet i 2022 uten at dette førte til noen merkbare endringer i lydbildet for hans del. Han oppgir å ha mistet all tillit til konsesjonsprosessen og senere vedtak av NVE, da han opplever at grunneiere innenfor den opprinnelige røde støysonen oppgir minimale støyplager, mens naboer som bor 2-3 km fra nærmeste turbin viser til alvorlige helseplager.

Nabo/Kathrine Bakkevig

Kathrine Bakkevig foreslår å stenge Tysvær vindkraftverk. Hun viser til folkehelseloven og forurensningsloven med hensyn til støy, og skriver at helseplager har nå blitt klaget inn i tre år. Hun mener at rapporterte sykdomssymptomer vitner om at støyproblemet kan være i infralyd-spekteret, fra 20 Hz og nedover. Hun er imot at Tysvær Vindpark AS får tillatelse til å teste turbiner midlertidig i ulike støymoduser. Hun er bekymret for at kjøring av T1, T2 og T7 i modus 1 i den foreslåtte testperioden på tre måneder vil medføre økt støy og plagegrad for de som allerede er plaget av støy fra vindkraftverket, samt at enda flere kan bli rammet. Hun mener at årsaken til støyplagene er økt effekt per turbin og større rotorblad. Dersom det gis tillatelse mener hun at det må varsles i forkant av testingen til alle naboer i form av boliger, fritidsboliger og næringsvirksomheter, innenfor en radius på 5 km fra vindkraftverket.

Nabo/Judith Håland

Judith Håland mener at Tysvær Vindpark AS har fått nok sjanser og at Tysvær vindkraftverk nå bør stanses. Tysvær Vindpark AS bør ikke gis lov til å endre drift av turbiner fra modus 2 til modus 1, da dette kan føre til økt støy, bli enda mer plagsomt for de som bor i nærheten, samt føre til at enda flere blir rammet. Hun bor 3 km fra nærmeste turbiner (T9, T10 og T11) og kan høre duren godt utenfor huset, spesielt ved sør- og sørøstlig vind. Hun påpeker at de engelske modellene som ble brukt i konsekvensutredningen ikke var tilpasset norske forhold, og at høyere turbiner med større effekt ikke passer inn i det norske landskapet. Hun mener også at støy under 20 Hz burde få mer fokus, da mange av de rapporterte helseplagene kan komme fra lavfrekvent støy.